

Kuntalaisaloitteet vuonna 2022

Kunnanhallitus 27.02.2023 § 35

Kuntalain 23 §:n mukaan kunnan asukkaalla, kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä sekä sillä, joka omistaa tai hallitsee kiinteää omaisuutta kunnassa, on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet. Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, asia on otettava käsiteltäväksi kuuden kuukauden kuluessa asian vireille tulosta. Lisäksi palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita kyseistä kunnan palvelua koskevassa asiassa.

Valtuuston hyväksymän hallintosäännön 144 §:n mukaan kunnanhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä.

Vuonna 2022 on tehty/käsitelty seuraavat kuntalaisaloitteet:

1. **Kuntalaisaloite ikäihmisten omakotitalojen tien risteyksien auraamisesta nyt ja tulevaisuudessa**

Aloite tehty 22.2.2022

Aloitteen sisältö:

Ikäihmiset eivät saa kolattua omakotitalojen risteyksiä itsenäisesti aura-autojen mentyä ohi. Asia myös turvallisuusasia. Aura-auton mentyä ohi, ambulanssi ei pääse omakotitalon pihaan asti tarvittaessa. Myös kodinhoitajat joutuvat kantamaan tavaroitaan pidemmän matkan, kun tien risteykset eivät ole avoimia aurauksien jälkeen.

Aloitteessa esitetään, että voiko jatkossa yrittäjien kanssa tehtäviin sopimuksiin liittää ehdon, että liittymät pidetään aurauksien jälkeen puhtaina tai muu teknisen lautakunnan päättämä ehdotus kyseessä olevaan asiaan.

Aloitteen käsittely:

Aloitteen käsittely on kesken.

2. **Kuntalaisaloite ilmastoystävälliseen rakentamiseen liittyvästä oppilaitosyhteistyössä tehtävästä hankkeesta**

Aloite tehty 11.3.2022

Aloitteen sisältö:

Perjantain 1.10.2021 uutisten mukaan Pohjois-Savo on saamassa seuraavina seitsemänä vuotena EU-rahoitusta yli 200 miljoonaa euroa ja lisäksi kansallista valtion rahoitusta noin 80 miljoonaa euroa.

Sonkajärven kunnassa on tyhjiillään oleva talotehdas ja osaavia talon rakentajia, ja toisaalta ongelmana työpaikkojen pieni määrä ja pieni syntyvyys.

Aloitteessa esitetään seuraavaa: Käynnistetään ilmaston muutoksen torjumiseksi ja kunnan työllisyys- ja syntyvyystilanteen korjaamiseksi mittava tutkimus- ja kehityshanke.

Tavoite: Uutta tekniikkaa soveltaen (aurinkopaneelit ja muu uusi tekniikka), hyvin pienen sähkön kulutuksen omakoti- ja rivitalot sekä vapaa-ajan asunnot.

Toteutus: Haetaan 10 miljoonan hankerahoitus EU- ja kansallisista varoista. Kunnan johto voinee syksyn aikana kuluvan vuoden loppuun mennessä hoitaa hankesuunnitelman ja rahoituksen hakemisen.

Aloitteen käsittely:

Kunnanhallitus 25.4.2022 § 88:

Kunnanhallitus päätti, että kunta ei hae hankerahoitusta tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa varten.

Perustelut päätökselle:

Aloitteessa mainitaan tyhjillään oleva talotehdas. Paikallisen taloteollisuuden tilanne on olennaisesti muuttunut aloitteen jättämisen jälkeen. Aloite on kirjoitettu aikana ennen Sonkajärven Teollisuuskiinteistöt Oy:n perustamista ja talotuotannon uudelleenkäynnistämistä. Sonkajärven kunta on osaltaan ollut vaikuttamassa talotuotannon uudelleenkäynnistymiseen osallistumalla talotehtaan vuokranantajana olevan kiinteistöyhtiön perustamiseen osakkaan roolissa.

Kunta ei voi toimia hakijana yksityisen yhtiön puolesta sen liiketoiminnan kehittämiseen suoraan liittyvissä hankkeissa. Ehdotettu 10 miljoonan euron hankerahoitus olisi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan tarkoittamaa kiellettyä valtiontukea, koska se kohdistuisi yksittäiseen tai yksittäisiin yrityksiin mahdollisesti kilpailua vääristäen. Lisäksi on epätodennäköistä, että kunta voisi saada suoraan aloitteen esittämiä rahoituksia talotekniikan yleishyödylliseen tutkimus- ja kehittämistoimintaan, joista Suomessa vastaavat toimialan yritysten lisäksi esim. VTT ja korkeakoulujen rakennustekniikan osastot.

3. Kuntalaisaloite roska-astioiden sijoittamisesta kirkonkylän taajamaan

Aloite tehty 3.6.2022 ja 27.10.2022

Aloitteen sisältö:

Aloitteessa esitetään, että kunta sijoittaa määrällisesti tarpeeksi roska-astioita kevyenliikenteen väylien varrelle. Pienehköjä astioita valaisinpylväisiin tai muihin pylväisiin kiinnitettäväksi. Kevyenliikenteen väylät mahdollistavat tyhjennykset ym. pakettiautolla hoidettavaksi. Arvion mukaan tällä hetkellä löytyy kaksi pientä roskista, toinen kuntoportilla ja toinen frisbeegolf radalla. Kunta ei voi edellyttää, että asukkaat kantavat roskat yritysten roskikiiniin vaan tulee järjestää toimiva keräily.

Asian käsittely:

Tekninen lautakunta 7.12.2022 § 60:

Rutakontien ja Sonkakoskentien yhteydessä sijaitseva kevyen liikenteen väylä Kangaslammelle saakka on valtion ja sen kunnossapitourakoitsijan hallinnoimia. Niiden osalta ei kunnan määräysvallan alaisuudessa. Sonkajärven kunnan Sonkajärven taajaman ulkoliikunta-, puisto- ja leikkialueilla on 19 roska-astiaa sekä kunnan ylläpitämällä julkisilla kiinteistöillä on yhteensä noin 34 roskakoria.

Uusia roska-astioita kunnan eri alueille lisätään erittäin harkiten ja niiden sijoitteluun vaikuttaa jo olevien roska-astioiden läheisyys. Tavoitteena on, että kuntalainen jaksaa viedä käyttämänsä tuotteen kääreeseen kotiroska-astiaan tai lähimpään roska-astiaan, joita on noin 50 kappaletta Sonkajärven taajaman alueella sekä niiden lisäksi ovat kauppaliikkeiden roska-astiat.

Tekninen lautakunta päätti, että nykyistä julkisten tilojen roska-astioiden määrää (noin 50 kpl) lisätään keväällä harkiten. Tekninen lautakunta totesi, että kuntalaisia tulee kannustaa itse huolehtimaan käyttämiensä tuotteiden suojakääreiden viemistä julkisten tilojen roska-astioihin tai omaan roska-astiaan. Kuntalaisten opastamisella vastuulliseen toimintaan pysyy ympäristömme siistimpänä.

4. Kuntalaisaloite katuvalojen päällä pitämisestä

Aloite tehty 12.9.2022

Aloitteen sisältö:

Aloitteessa esitetään Sonkajärven kunnalle, jotta taajamissa ei sammuteta katuvaloja pimeään aikaan, klo 23–04 välisenä aikana valot voi sammuttaa.

Tämä siksi, koska monet ikääntyneet ovat aikaisin aamulla jo kävelyllä ja mm. lemmikkien omistajat ovat iltamyöhään ja aikaisin liikenteessä.

Pimeään aikaan ei voi havaita liikenneväylien epätasaisuuksia, joita taajamissa on. Ei auta otsalamputkaan.

Nykyaikaiset led-lamput vievät vain pienen osan sähköä verrattuna aikaisempiin elohopeapurkauslamppuihin. Vanhat 135 W lamput vaihdettuina uusiin Led 35W lamppuihin pienentävät kulutusta 1/3. Säästö on 100 W/pylväs."

Aloitteen käsittely:

Kunnanhallitus 26.9.2022 § 182:

Kunnaninsinööri on ohjeistanut alihankkijalle, että katuvalot sammutetaan öisin Sonkajärvellä klo 1.30–4.30 sekä Sukevalla ja Jyrkällä klo 00.30–4.30. Kyseinen aikataulu palvelee iltaisin liikkuvia ravitsemusliikkeiden asiakkaita ja aamuisin postinjakelua ja ensimmäisiä ulkoilijoita. Asiakaspalautteesta ei ole tullut ilmi tarvetta pidentää pimeää aikaa. Nykyinen ohjeistus mahdollistaa aloitteen ikääntyneiden ja lemmikkien omistajien ulkoilua koskevat tavoitteet.

Kunnanhallitus totesi, että asia kuuluu kunnaninsinöörin toimivaltaan hallintosäännön § 22.F.1 perusteella. Kunnanhallitus pitää nykyistä ohjeistusta taajamassa liikkuvien tarpeita vastaavana.

5. Kuntalaisaloite LED-valaisinten käyttöön perustuvan vertikaaliviljely -kurssin järjestämisestä kansalaisopistossa

Aloite tehty 25.11.2022

Aloitteen sisältö:

Aloitteessa esitetään LED-valaisinten käyttöön perustuvan vertikaaliviljely (monikerrosviljely) -kurssin järjestämisestä kansalaisopistossa kunnan purettavaksi suunnitelluissa kiinteistöissä siten, että kurssi kestää siementen kylvöstä sadonkorjuuseen saakka, jolloin kurssille osallistuvat oppivat samalla kaikki tarvittavat taidot.

Aloitteen käsittely:

Aloitteen käsittely on kesken.

6. Kuntalaisaloite energiatuen maksamisesta kyläyhdistyksille kohonneiden energiakustannusten kattamiseen

Aloite tehty 12.12.2022

Aloitteen sisältö:

Aloitteessa esitetään, että Sonkajärven kunta maksaa energiatukea yleishyödyllisessä käytössä olevia kiinteistöjä omistaville ja hallinnoiville kyläyhdistyksille.

Öljy- ja sähkölämmitteisten kiinteistöjen käyttökustannukset ovat moninkertaistuneet vuoden 2022 aikana. Vuokrasta ja käyttökorvauksista kertyvät tuotot eivät riitä kattamaan kustannuksia.

Mm. Paisua kylätalon yleishyödylliset tilat ovat säännöllisessä käytössä viitenä päivänä viikossa (mm. kolme kansalaisopiston piiriä) ja kaksi asuntoa on vuokrattuna yksityisille henkilöille. Lisäksi talossa pidetään satunnaisesti eri yhteisöjen kokoontumisia ja yksityishenkilöiden juhlatilaisuuksia.

Energiakustannusten nousun vuoksi kyläyhdistysten taloustilanne on kestämaton. Uhkana on, että kylätalot joudutaan jättämään kylmilleen talven ajaksi ja siitä aiheutuisi isoja ongelmia mm. vuokraisille.

Aloitteen käsittely:

Aloite on kunnanhallituksen käsittelyssä 27.2.2022.

Päätösesitys

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus saattaa valtuustolle tiedoksi vuonna 2022 tehdyt/käsitellyt aloitteet sekä toimenpiteet niiden johdosta.

Päätös

Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Kunnanvaltuusto 20.03.2023 § 9
70/00.01.03.01/2023

Täydennys kohtaan 6:

Kuntalaisaloite energiatuen maksamisesta kyläyhdistyksille kohonneiden energiakustannusten kattamiseen

Aloitteen käsittely:

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 27.2.2023 § 36, että Sonkajärven kunta myöntää energiatukea voittoa tavoittelemattomille yhdistyksille, joiden rekisteröity kotipaikka on Sonkajärvi. Kunnanhallitus päätti tuen myöntämisen ehdoista ja avustuksen hakukuulutus julkaistaan kunnan verkkosivuilla ja paikallislehti Miilussa.

Päätösesitys

Kunnanhallitus:

Kunnanvaltuusto merkitsee saaneensa tiedoksi vuonna 2022 tehdyt/käsitellyt aloitteet sekä toimenpiteet niiden johdosta.

Päätös

Kunnanvaltuusto:

Kunnanvaltuusto yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.